Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

ASIANTUNTIJALAUSUNTO
Taina Nikula
1.12.2022

Liikenne- ja viestintävaliokunta
00102 EDUSKUNTA
LiV@eduskunta.fi

**Asia: HE 264/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta**

**Ympäristöministeriön lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle**

Viime vuonna voimaan tullut laki (740/2021) edellyttää, että julkisten hankintayksiköiden on ajoneuvo- sekä kuljetuspalveluhankinnoissaan otettava huomioon hankittavien ajoneuvojen ympäristöystävällisyys ja energiatehokkuus. Näiden ns. puhtaiden ajoneuvojen osuus vaihtelee ajoneuvokategorioittain ja myös hankintayksikön sijainnin mukaan: kunnille on omat tavoiteosuudet ja muille julkisille hankintayksiköille omansa.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta asettaa omat vähimmäisvelvoitteet hyvinvointialueiden, Helsingin ja HUS-yhtymän ajoneuvo- ja liikennepalveluhankinnoille. Velvoitetasot olisi porrastettu kolmeen eri luokkaan alueellisten erityispiirteiden mukaan. Lisäksi kuntayhtymien ja kuntataustaisten yhtiöiden velvoitetasoja selkeytettäisiin.

Hallituksen esitys on tärkeä kokonaisuus liikenteen päästöjen vähentämisessä. Liikenteen päästöt vastaavat noin viidennestä Suomen kaikista kasvihuonekaasupäästöistä. Matkustus- ja kuljetuspalvelut aiheuttavat myös merkittävän osan julkisten hankintojen hiilijalanjäljestä lämmön ja sähkön hankintojen sekä rakennuspalvelujen ohella.

Hallituksen esitys laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista annetun lain muuttamisesta tukee fossiilittoman liikenteen tiekartan tavoitetta puolittaa liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmassa (KAISU) on linjattu, että julkisille hankinnoille asetetaan päästövähennystavoite, jonka toteutumista seurataan.

Ympäristöministeriö kannattaa hallituksen esitystä.